

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
--------------------	----

ROZDZIAŁ I

OTĘPIENIE ALZHEIMEROWSKIE W PERSPEKTYWIE LOGOPEDYCZNEJ	17
1. Otępienie	17
1.1. Terminologia	17
1.2. Definiowanie	21
1.2.1. Na gruncie nauk medycznych	21
1.2.2. Na gruncie neuropsychologii	29
1.2.3. W perspektywie logopedycznej	36
2. Choroba Alzheimera jako przyczyna otępienia	44
2.1. W perspektywie historycznej	44
2.2. Koncepcje i ustalenia współczesne	50
2.2.1. Definicja. Postaci choroby Alzheimera	50
2.2.2. Epidemiologia, czynniki ryzyka i czynniki protekcyjne	52
2.2.3. Neurodegeneracja w chorobie Alzheimera	58
2.2.3.1. Etiopatogeneza	58
2.2.3.2. Neuropatologia	60
2.2.3.3. Stadia przebiegu choroby	63
3. Charakterystyka otępienia alzheimerowskiego	68
3.1. Kryteria kliniczne otępienia alzheimerowskiego	68
3.2. Obraz kliniczny otępienia alzheimerowskiego. Dynamika zaburzeń, fazy otępienia	72
4. Charakterystyka zaburzeń mowy w otępieniu alzheimerowskim	82

4.1. Zaburzenia mowy w otępieniu alzheimerowskim – terminologia i ujęcia koncepcyjne	82
4.2. Symptomatologia zaburzeń mowy w ujęciu stadialnym	89
4.2.1. Mowa osób z otępieniem alzheimerowskim w fazie łagodnej	89
4.2.2. Mowa osób z otępieniem alzheimerowskim w fazie umiarkowanej	100
4.2.3. Rozpad mowy jako ostateczny rezultat procesu otępiennego	102

ROZDZIAŁ II

SPRAWNOŚCI NARRACYJNE W DIAGNOZIE LOGOPEDYCZNEJ

W WARUNKACH OTĘPIENIA	105
1. Zachowania językowe w otępieniu alzheimerowskim	105
2. Narracja – ujęcia koncepcyjne	107
3. Strukturyzacja wypowiedzi	113
3.1. Poziomy strukturyzacji wypowiedzi	113
3.2. Struktura wypowiedzi determinowanych gatunkowo	116
3.2.1. Opowiadanie i jego struktura	116
3.2.2. Opis i jego struktura	119

ROZDZIAŁ III

METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	127
1. Problematyka i cele badań	127
2. Procedura badania. Etapy postępowania badawczego	130
3. <i>Skala sprawności narracyjnych</i>	132
4. Przebieg badań empirycznych	135
5. Charakterystyka badanej populacji	139
6. Opis materiału empirycznego	144

ROZDZIAŁ IV

WYPOWIEDŹ W OTĘPIENIU ALZHEIMEROWSKIM.

OCENA JĘZYKOWYCH SPRAWNOŚCI SYSTEMOWYCH	149
1. Sprawności leksykalne	149
1.1. Sprawności leksykalne. Wyniki ogólne	149
1.1.1. Rejestr trudności leksykalnych. Charakterystyka zjawisk	149
1.1.2. Wyniki analizy ilościowej	207
1.2. Sprawności leksykalne w populacji osób w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	212
1.3. Sprawności leksykalne w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	217

2. Sprawności fleksyjne. Wyniki ogólne i analiza porównawcza międzygrupowa	222
2.1. Charakterystyka trudności	222
2.2. Wyniki analizy ilościowej	228
3. Podsumowanie i wnioski	229

ROZDZIAŁ V

SPRAWNOŚCI NARRACYJNE – NA POZIOMIE MAKROSTRUKTURY ORAZ SUPERSTRUKTURY WYPOWIEDZI	237
1. Konstruowanie wypowiedzi na temat osób – ocena sprawności pacjentów	237
1.1. Rejestr normatywnych i niepożądanych zachowań językowych. Charakterystyka jakościowa i ilościowa zjawisk – wyniki ogólne ...	237
1.1.1. Określanie tematu wypowiedzi	237
1.1.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	239
1.1.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	266
1.2. Konstruowanie wypowiedzi na temat osób – ocena sprawności pacjentów w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	276
1.2.1. Określanie tematu wypowiedzi	276
1.2.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	277
1.2.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	283
1.3. Konstruowanie wypowiedzi na temat osób – ocena sprawności w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	285
1.3.1. Określanie tematu wypowiedzi	285
1.3.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	286
1.3.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	292
1.4. Konstruowanie wypowiedzi na temat osób – podsumowanie i wnioski	293
2. Konstruowanie wypowiedzi na temat miejsca – ocena sprawności pacjentów	299
2.1. Rejestr normatywnych i niepożądanych zachowań językowych. Charakterystyka jakościowa i ilościowa zjawisk – wyniki ogólne ...	299
2.1.1. Określanie tematu wypowiedzi	299
2.1.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	301
2.1.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	322

2.2. Konstruowanie wypowiedzi na temat miejsca – ocena sprawności pacjentów w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	330
2.2.1. Określanie tematu wypowiedzi	330
2.2.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	331
2.2.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	336
2.3. Konstruowanie wypowiedzi na temat miejsca – ocena sprawności w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	338
2.3.1. Określanie tematu wypowiedzi	338
2.3.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	339
2.3.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	343
2.4. Konstruowanie wypowiedzi na temat miejsca – podsumowanie i wnioski	345
3. Konstruowanie wypowiedzi na temat sytuacji – ocena sprawności pacjentów	350
3.1. Rejestr normatywnych i niepożądanych zachowań językowych. Charakterystyka jakościowa i ilościowa zjawisk – wyniki ogólne ...	351
3.1.1. Określanie tematu wypowiedzi	351
3.1.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	353
3.1.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	373
3.2. Konstruowanie wypowiedzi na temat sytuacji – ocena sprawności pacjentów w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	380
3.2.1. Określanie tematu wypowiedzi	380
3.2.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	380
3.2.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	386
3.3. Konstruowanie wypowiedzi na temat sytuacji – ocena sprawności w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	388
3.3.1. Określanie tematu wypowiedzi	388
3.3.2. Normatywne i niepożądane zachowania językowe odnośnie do makrostruktury wypowiedzi	389
3.3.3. Wypowiedź w aspekcie superstrukturalnym	394
3.4. Konstruowanie wypowiedzi na temat sytuacji – podsumowanie i wnioski	396

4. Konstruowanie wypowiedzi na temat zdarzeń – ocena sprawności pacjentów	401
4.1. Rejestr trudności doświadczanych przez pacjentów. Charakterystyka jakościowa oraz ilościowa zjawisk – wyniki ogólne	401
4.2. Konstruowanie wypowiedzi na temat zdarzeń – ocena sprawności pacjentów w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	420
4.3. Konstruowanie wypowiedzi na temat zdarzeń – ocena sprawności w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	421
4.4. Konstruowanie wypowiedzi na temat zdarzeń – podsumowanie i wnioski	423
4.5. Sprawności narracyjne – na poziomie makrostruktury oraz superstruktury wypowiedzi. Podsumowanie i wskazania	426

ROZDZIAŁ VI

Z PERSPEKTYWY PACJENTA. SAMOOCENA ZACHOWAŃ JĘZYKOWYCH ..	431
1. Samoocena wypowiedzi	432
1.1. Samoocena wypowiedzi. Wyniki ogólne	432
1.2. Samoocena wypowiedzi w populacji osób w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	439
1.3. Samoocena wypowiedzi w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	441
2. Samoocena mowy	444
2.1. Samoocena mowy. Wyniki ogólne	444
2.2. Samoocena mowy w populacji osób w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia. Wyniki analizy porównawczej	453
2.3. Samoocena mowy w populacji kobiet oraz w populacji mężczyzn. Wyniki analizy porównawczej	455
3. Samoocena wypowiedzi a samoocena mowy. Wyniki ogólne i analiza porównawcza międzygrupowa	457
4. Uwarunkowania trudności – z perspektywy osób badanych	462
5. Podsumowanie i wnioski	471

ROZDZIAŁ VII

INTERAKCJA W SYTUACJI BADANIA. OCENA ZACHOWANIA PACJENTA ..	479
1. Funkcjonowanie w relacji: osoba badana – osoba badająca	480
1.1. Funkcjonowanie w relacji: osoba badana – osoba badająca. Wyniki ogólne	480

1.2. Funkcjonowanie w relacji: osoba badana – osoba badająca. Wyniki analizy porównawczej dla populacji osób w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia	491
1.3. Funkcjonowanie w relacji: osoba badana – osoba badająca. Wyniki analizy porównawczej dla populacji kobiet oraz populacji mężczyzn	493
2. Realizacja procedury badania	496
2.1. Realizacja procedury badania. Wyniki ogólne	496
2.2. Realizacja procedury badania. Wyniki analizy porównawczej dla populacji osób w łagodnej oraz umiarkowanej fazie otępienia ...	506
2.3. Realizacja procedury badania. Wyniki analizy porównawczej dla populacji kobiet oraz populacji mężczyzn	510
3. Całościowa ocena zachowania pacjenta w sytuacji badania. Wyniki ogólne i analiza porównawcza międzygrupowa	515
4. Zasadnicze problemy w kontakcie z pacjentem	520
5. Podsumowanie i wnioski	522
ZAKOŃCZENIE	531
BIBLIOGRAFIA	535
SPIS TABEL	557
SPIS WYKRESÓW	563
WYKAZ SKRÓTÓW	567
SUMMARY	569